

WIADOMOŚCI BANKU POLSKIEGO

(Drukowane jako rękopis).

Rok II.

WARSZAWA, DNIA 15 KWIETNIA 1925 R.

Nr. 7.

TREŚĆ:

Uzupełnienie ustawowych dni świątecznych	str. 73	Wynik konkursu na skrót nazwy złotego	str. 76
Załatwianie prolongat pożyczek terminowych przed dniem płatności	73	Obroty na giełdzie pieniężnej w Warszawie	76
Zakaz zamieszczania w prasie artykułów traktujących o działalności Banku Polskiego	74	Statystyka gospodarcza Europy i Stanów Zjednoczonych w 1924 r.	77
Wycofanie z obiegu lotewskich biletów 100-rublowych	74	Bilanse banków emisyjnych	78
Skróty podpisów na wekslach	74	Drożyzna	79
Ostrów Łomżyński a nie Mazowiecki	74	Wpływy z danin publicznych i monopolów	79
Uzupełnienie „Spisu formularzy”	75	Stosunek portfelu wekslowego do ogólnego obrotu	80
		Oszczędność w Stanach Zjednoczonych Ameryki	80

Uzupełnienie ustawowych dni świątecznych.

(Dział I Spisu Okólników).

W uzupełnieniu artykułu „Ustawowe dni świąteczne” zamieszczonego w „Wiadomościach Banku Polskiego” Nr. 1 z dnia 15 stycznia 1925 r. zawiadamia się niniejszym, że — na mocy ustawy z dnia 18 marca 1925 r., ogłoszonej w Dzienniku Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej Nr. 34 z dnia 7 kwietnia 1925 r., poz. 234 — do wymienionych w powołanym artykule obowiązujących dni świątecznych zaliczono jeszcze następujące:

Oczyszczenie Najświętszej Marii Panny (2 lutego),
Drugi dzień Wielkiej Nocy,
Drugi dzień Zesłania Ducha Świętego,
Drugi dzień Bożego Narodzenia (26 grudnia).

Załatwianie prolongat pożyczek terminowych przed dniem płatności.

(Dział VI Spisu Okólników).

Jakkolwiek w praktyce winno się unikać prolongowania pożyczek terminowych przed dniem ich płatności, to jednak ustalona zasada pobierania zgóry odsetek nie wyklucza takich możliwości pod warunkiem, że nigdy nie zostanie przekroczony statutowy 3-miesięczny okres trwania pożyczki, licząc od dnia opłaty odsetek za ponowną prolongatę. O ile zatem zdarzyłby się wypadek żądania przez dłużnika prolongaty pożyczki przed terminem jej płatności, należy prośbie takiej zadośćuczynić, obliczyć i pobrać przypadające odsetki, oraz opłatę stemplową, oznaczając termin płatności na dzień, któryby ograniczał czasokres najwyżej trzymiesięczny od dnia, w którym opłacono odsetki. Dzień więc opłaty przez klienta odsetek za ponowną prolongatę jest podstawą określenia czasu trwania pożyczki. Np. pożyczka płatna 1 maja, dłużnik zgłasza się 20 kwietnia i prosi o prolongatę na dalsze trzy miesiące. W danym wypadku oznaczyć należy jako następny termin płatności dzień 20 lipca i pobrać odsetki oraz opłatę stemplową za czas od dnia 1 maja do 20 lipca. Gdyby klient w tym samym dniu żądał podwyżki kapitału dłużnego, to od podwyżki tej winny być liczone odsetki za czas od 20 kwietnia do 20 lipca bez stosowania minimalnego 30-dniowego okresu. Odnośne postanowienie Okólnika Nr. 73 z dnia 17 września 1924 r. obowiązywałoby wtedy, gdyby klient przed terminem płatności żądał tylko podwyżki dłużnego kapitału bez jednoczesnej prolongaty, a do dnia płatności nie było 30 dni.

Wskazówki powyższe, stanowiące wyjaśnienie powołanego Okólnika, nie zmieniają przyjętej normy, ażeby przy prolongatach były pożyczki — o ile możliwości — częściowo spłacane.

Zakaz zamieszczania w prasie artykułów traktujących o działalności Banku Polskiego.

(Dział I Spisu Okólników).

Informowanie prasy o działalności Banku Polskiego oraz zamieszczanie komunikatów skutecznie Dyrekcja Banku za pośrednictwem Sekretariatu Dyrekcji, ponieważ ona jedynie, posiadając do dyspozycji odpowiednie źródła i materiał rzeczowy, może należycie ocenić właściwą potrzebę w tym kierunku, tudzież orzec, w jakiej formie i treści dany artykuł ma być zredagowany, ażeby spełnił swoje zadanie, a nie zaszkodził interesom Banku.

Jakkolwiek kwestja powyższa była poruszona już w Okólniku Nr. 305 z dnia 22 grudnia 1921 r., mimo to od czasu do czasu pojawiają się w pismach informacje, pochodzące od osób pracujących w Banku Polskim, na co wskazują szczegóły treści, które mogły być wiadome tylko personelowi Banku.

Ażeby zapobiec błędnemu, nieścisłemu, a częstokroć — nawet przy najlepszych intencjach — szkodliwemu dla Banku Polskiego informowaniu opinii publicznej, zakazuje się pracownikom Banku ze względów na wstępie przytoczonych udzielać prasie jakichkolwiek wiadomości z zakresu działalności Banku Polskiego bez uprzedniego porozumienia się z Dyrekcją Banku.

Wycofanie z obiegu łotewskich biletów 100-rublowych.

(Dział XII Spisu Okólników).

Na podstawie doniesienia łotewskiego banku emisyjnego, Latvijas Banka, zawiadamia się, że z dniem 1 sierpnia 1925 r. przestają być prawnym środkiem płatniczym 100-rublowe bilety łotewskie.

Skróty podpisów na wekslach.

(Dział IV Spisu Okólników).

Wyznaczony Okólnikiem Nr. 120 z dnia 3 grudnia 1924 r. termin 3-miesięczny dla wprowadzenia w życie podpisywania weksli przez osoby prywatne i firmy nierejestrowane pełnem imieniem i nazwiskiem przedłuża się o dalsze 3 miesiące.

Oddziały obowiązane są wywierać w dalszym ciągu wpływ na podawców, aby uświadamiali należycie swoją klientelę w kierunku przestrzegania tych przepisów, a w szczególności zaś żądać, aby przedewszystkiem weksle miejscowe odpowiadały pod tym względem wymaganiom Banku Polskiego. Weksle zamiejscowe, podpisane skrótami — o ile nie wykazują poza tem innych poważniejszych usterek natury formalnej lub rzeczowej — nie powinny być w ciągu okresu 3-miesięcznego z tego tylko powodu odrzucane lub zwracane Oddziałom dyskontującym.

Ponieważ często daje się zauważyć, że Oddziały zwracają weksle z przyczyn zupełnie błahych, zwraca się uwagę, że powodem zwrotu weksłu Oddziałowi dyskontującemu powinny być tylko zupełnie uzasadnione uchybienia formalne i rzeczowe, które mogłyby Bank narazić na ewentualną stratę.

Ostrów Łomżyński a nie Mazowiecki.

(Dział I Spisu Okólników).

Powiatowe miasto Ostrów w ziemi Łomżyńskiej, siedziba Zastępstwa Banku Polskiego, określane jest bliżej jako: „Łomżyński“ lub „Mazowiecki“. Jakkolwiek obydwie powyższe nazwy spotyka się na mapach tudzież w skorowidzach i wskutek tego żadna z nich nie może być uważana za nieprawidłową, to jednak ze względu na właściwe położenie tej miejscowości oznaczanie jej dodatkiem „Łomżyński“ jest odpowiedniejsze i zgodne z odnośnem rozporządzeniem Ministerstwa Spraw Wewnętrznych.

Na tej zasadzie znajduje się w spisie urzędów pocztowych nazwa Ostrów Łomżyński, wskazująca wyraźnie na jego przynależność terytorjalną.

Określenie miasta Ostrowa dopiskiem „Mazowiecki“ jest również dopuszczalne, lecz pod warunkiem dodania wyrazów: „Ziemia Łomżyńska“ lub „Województwo Białostockie“.

O ileby więc pojawiały się weksle płatne w Ostrowie bez bliższego oznaczenia tej miejscowości, należy je odrzucać, ponieważ niemożliwem jest ustalenie, czy są płatne w Ostrowie Poznańskim (Oddział), czy też w Ostrowie Łomżyńskim (Zastępstwo).

W Okólniku Nr. 121 z dnia 3 grudnia 1924 r. winien być przy nazwie Zastępstwa w Ostrowie skreślony wyraz „Mazowiecki“ a wpisany „Łomżyński“.

UZUPEŁNIENIE „SPISU FORMULARZY”.

a) Nowe formularze.

Nr. form.	NAZWA FORMULARZA	Używany przez	Rodzaj formu- larza	Przeciętna ilość form. potrzebna w Oddziale		Uwaga
				dzien- nie	mie- sięcznie	
89	Raport obrotu gotówki przy wpłatach, wy- płatach i wymianie	Oddziały i Wydział Kasowy Oddziału Głównego	arkusz		1	
110	Kontrola nieobecności pracowników	Wydziały Dyrekcji, Oddziału Głównego i Oddziały	kartka			W miarę potrzeby
161	Zbiornik obrotów dziennych grupy VIII Centralnej Księgowości	Centralna Księgowość	arkusz			
220	Załącznik do rachunku „Korespondenci za- graniczni Nostro“	Centralna Księgowość i Od- działy: Katowice i Gdańsk	blok			
231	Kartka ekspedycyjna kuponów dywiden- dowych od akcji Banku Polskiego	Oddziały i Wydział Papierów Wartościowych Oddziału Głównego	kartka		50	
234	Primanota zrealizowanych kuponów dywi- dendowych od akcji Banku Polskiego	" "	książka			1 rocznie
238	Koperta do wysyłki zrealizowanych kupo- nów dywidendowych od akcji Banku Polskiego	" "	koperta	1		
239	Kosztorys	Wydział Administracyjny	kartka			
281	Kontrola dziennika kasowego (sztraca) Wy- działu Pożyczek Oddziału Głównego	Wydział Pożyczek Oddziału Głównego	arkusz			
457	Kontrola dziennika kasowego (sztraca) Wy- działu Przekazów Zagranicznych Od- działu Głównego	Wydział Przekazów Zagranicz- nych Oddziału Głównego	"			
463	Koperta do przesyłki awizów żyrowych	Oddziały i Wydział Żyrowo- Przekazowy Oddziału Głó- wnego	koperta	10		
471	Primanota kuponów dywidendowych od akcji Banku Polskiego	Centralna Księgowość	książka			
472	Księga kontroli kuponów dywidendowych od akcji Banku Polskiego	" "	"			

b) Formularze unieważnione.

89	Księga 6% złotych bonów skarbowych	Centralna Księgowość	książka			
110	Załącznik do raportu kasowego na sprze- dane i kupione 6% złote bony skarbowe	Oddziały i Wydział Pożyczek Państwowych Oddziału Głównego	kartka	1		
161	Dziennik i raport kasowy Skarba krusz- cowego	Wydział Skarba kruszcowego	książka i arkusz			
281	Kartka ekspedycyjna 6% złotych bonów skarbowych	Oddziały i Wydział Pożyczek Państwowych Oddziału Głównego	kartka	20		
463	Pozostałości przekazów własnych Polskiej Krajowej Kasy Pożyczkowej	Oddziały, Wydziały Oddziału Głównego oraz Skarbiec Emisyjny	"	1		
471	Załącznik do raportu kasowego na przy- jęte i sprzedane bony podatkowe	Oddziały i Wydziały Oddziału Głównego	"	1		
472	Wykaz bonów podatkowych przyjętych ty- tułem podatków	Oddziały i Wydział Żyrowo- Przekazowy Oddziału Głównego	"			W miarę potrzeby
543	Miesięczny wykaz pożyczek na zastaw to- warów	Oddziały i Wydział Towarowy i Otwartego Kredytu Od- działu Głównego	arkusz			Używają tylko te Od- działy, które udzielają pożyczek towarowych
545	Deklaracja klienta przy udzielaniu po- życzki towarowej	" "	"			" "
548	Dekadowy wykaz udzielonych pożyczek to- warowych podług firm	" "	kartka			" "

Wynik konkursu na skrót nazwy złotego.

Ogłoszony w numerze 4 „Wiadomości Banku Polskiego“ z dnia 28 lutego 1925 r. konkurs na skrót nazwy złotego znakiem, któryby mógł znaleźć tak w kraju jakoteż ewentualnie zagranicą praktyczne zastosowanie, wzbudził żywe zainteresowanie wśród pracowników Banku. Skarbiec Emisyjny otrzymał prawie ze wszystkich Oddziałów wielką ilość projektów, w których autorzy brali za podstawę fonetykę, historję, języki starożytne i t. p., co świadczy o nader wszechstronnem opracowaniu przedmiotu i wysiłkach w kierunku jaknajtrafniejszego rozwiązania.

Po szczegółowem rozpatrzeniu nadesłanych projektów Dyrekcja Banku orzekła, że żaden z nich nie nadaje się do ogólnego zastosowania. Ustawowy zatem skrót „zł“ i „gr“ pozostaje nadal, dopóki praktyka nie wskaże odpowiedniejszego znaku.

OBROTY NA GIEŁDZIE PIENIĘŻNEJ W WARSZAWIE.

STYCZEŃ 1925 r.

Zestawienie ogólne.

OGÓŁEM:	Liczba tranz.	W złotych	w %
	11.696	52,843.089	100,0
1. Waluty (monety) . .	32	41.830	0,1
(banknoty) .	81	896.250	1,7
(dewizy) . .	1.466	47,861.221	90,6
2. Akcje.	7.836	2,104.095	4,0
3. Papiery lokacyjne. .	2.281	1,939.693	3,6

*) Obroty obliczano po przeciętnym kursie dnia.

Szczegółowe zestawienie rodzajów tranzakcji w odsetkach.

W A L U T Y:					A K C J E:		PAPIERY LOKACYJNE:	
Monety	%	Banknoty	%	Dewizy %	Gatunek akcji	%	Gatunek papieru	%
Ruble zł.	100	Dolary St. Zj. . . .	85,2	51,7	Przem. metalur. . .	34,0	Papiery państwowe .	42,3
		Funty angielskie . .	11,7	26,9	„ elektr.	14,9	Listy zastawne . . .	52,2
		Franki szwajcarskie.	—	9,6	„ spoż.	14,7	Obligacje	4,9
		„ francuskie . .	2,0	4,2	„ włókienn. . . .	10,8	Różne	0,6
		Korony czeskie . . .	0,5	2,1	Bankowe	10,6		
		Liry włoskie	0,1	1,9	Przem. górnicze . .	9,0		
		Inne waluty	0,5	3,6	Różne	6,0		
Razem	100%		100%	100%		100%		100%

STATYSTYKA GOSPODARCZA EUROPY I STANÓW ZJEDNOCZONYCH W 1924 r.
na podst. „Bulletin Mensuel de Statistique“ Ligi Narodów.

(W milj. jedn. walut. poszczeg. krajów).

PAŃSTWA	Złoto		Bilety banków emisyjnych		Stopa oficj.		Procentowy stosunek kursów walut europejskich do parytetu		Oszczędności		Indeks cen hurtowych		Saldo bilansu handlowego		Bezrobocie	
	Stycz.	Grudz.	Stycz.	Grudz.	Stycz.	Grudz.	Stycz.	Grudz.	Stycz.	Ostatni mies.	Stycz.	Grudz.	Stycz.	Grudz.	Stycz.	Ostatni mies.
Anglia . . .	128,1	128,6	383,9	397,6	4 0/0	4 0/0	87,5	96,5	—	—	165,4	170,1	XII	—	344,9	1,126,641
Austria . . .	6,3	7,7	6,375,109	8,387,767	9	13	0,006945	0,006945	375,536	XII	1,874,800	2,075,400	X	—	819,5	98,050
Belgia . . .	270	272	7,590	7,590	5 1/2	5 1/2	21,67	25,73	2,004	XII	106	100	X	—	3,335,0	11,017
Bułgaria . .	40	40	4,303	4,530	9	10	3,70	3,80	162	IX	—	—	XI	—	505,6	—
Czechosłow.	138	140	8,810	8,810	5	6	14,3	14,9	10,693	X	999	1,045	XII	—	1,108,0	191,978
Dania . . .	210	209	446	478	7	7	63,2	65,7	—	—	223	284	XII	—	223,1	50,148
Estonia . . .	—	—	3,260	3,562	8	9 1/2	—	—	—	—	—	—	XII	—	204,5	821
Finlandia . .	43	43	1,279	1,250	10	9	12,95	13,1	1,628	XII	1,071	1,139	XII	—	251,5	779
Francja . . .	5,541	5,545	38,834	40,885	6	7	24,17	27,9	3,289	XI	571,1	586,4	XII	—	1,321,6	440
Grecja . . .	38	40	4,593	4,821	7 1/2	7 1/2	10,03	9,93	35,5	IX	—	—	XII	—	4,465,6	—
Hiszpania . .	2,528	2,535	4,353	4,569	5	5	66,1	72,3	141	VI	178	198	V-X	—	1,429,3	—
Holandia . .	582	505	1,040	958	5	4 1/2	92,9	100,7	478	XI	171	179	XII	—	704,0	44,185
Litwa . . .	17	31	63	93	8	8	100, —	100, —	—	—	—	—	XII	—	60,1	—
Łotwa . . .	19,1	23,8	2,288	2,298	9	9	100, —	100, —	24,2	XI	—	—	XI	—	96,7	2,782
Niemcy . . .	467	760	483 ¹⁾	1,941	10	10	0,0000000001	100, —	—	—	117,3	131,3	XII	—	2,530,1	1,304,973
Norwegia . .	147	147	365	391	7	6 1/2	52,57	56,2	2,060	XI	251	279	XII	—	483,1	4,468
Polska . . .	82	103	245	551	9	10	0,0000449	100, —	24,9 ³⁾	XII	111,2	118,3	XII	—	212,7	67,581
Portugalia .	8,6	8,6	1,429	1,764	9	9	2,94	4,44	—	—	—	—	—	—	—	—
Rosja . . .	8,8	14,2	26,0	37,3 ²⁾	9	6	88,9	100,3	—	—	—	—	—	—	—	—
Rununja . .	555	563	17,711	19,397	6	6	2,58	2,63	—	—	1,81	1,72	—	—	—	—
Serbja . . .	69	72	5,774	6,002	6	6	5,87	7,75	1,064	XI	—	—	IX	—	649,9	—
Szwajcaria .	537	506	884	914	4	4	89,76	100,4	—	—	183,4	170,7	XII	—	522,6	20,751
Szwecja . .	272	237	509	537	5 1/2	5 1/2	97,7	100,6	136	XII	161	168	XII	—	150,1	18,533
Węgry . . .	23,5	33,9	1,084,677	4,513,990	18	12 1/2	0,000187	0,0000641	143,572	XI	23,466	23,466	XII	—	127,9	15,432
Włochy . . .	1,292	1,304	19,196	20,514	5 1/2	5 1/2	22,5	22,3	18,825	XI	543	593	XI	—	4,355,4	258,580
St. Zjednocz.	3,296	3,090	3,039	2,852	4 1/2	3	—	—	130	—	151	157	XII	—	961,8	—

¹⁾ Zwoloryzowany obieg; ²⁾ bez rubli papierowych; ³⁾ wkłady oszczędnościowe w P. K. O., w spółdzielniach reprezentujących 63% wszystkich spółdzielni i wkłady wszelkich typów w 20 bankach związkowych; ⁴⁾ wkłady oszczędnościowe w P. K. O., w spółdzielniach reprezentujących w 63% wszystkich spółdzielni i w 41 bankach związkowych.

BILANSE BANKÓW EMISYJNYCH.

BANKI (w milionach)	Polska złotych	St. Zł. Am. \$	Anglia £	Niemcy M	Francja Fr. fr.	Belgia Fr. belg.	Hiszpania peset	Włochy lir.	Holandia guld. hol.	Szwajcaria fr. szw.
Złoto	116	2.873	126,9	1,003	5.546	272	2.536	889	504	481
Waluty i dewizy	259	—	—	334	570	30	—	462	93	15
Dyskonto	306	339	84,9	1.578	6.558	1.334	2.318	3.729	131	269
Obieg	563	1.720	121,3	2.314	40.903	7.550	4.397	13.390	898	835
Obce fundusze	100	2.211	136,3	742	2.153	321	1.095	2.439	43	70
Stopa dyskontowa	10%	3 1/2%	5%	9%	7%	5 1/2%	5%	6%	4%	4%
Data bilansu	31/III	20/III	1/IV	31/III	2/IV	2/IV	28/III	10/III	30/III	31/III
BANKI										
(w milionach)	Szwecja kor. szw.	Dania kor. duńs.	Norwegia kor. norw.	Austria szyl.	Węgry kor. w.	Czechosł. kor. cz.	Rosja czew.	Finlandia mk. fin.	Rumunia lei	Jugosł. dyn.
Złoto	234	209	147	11	669.107	1.029	16	43	562	72
Waluty i dewizy	97	40	42	313	1.984.005	554	6	912	—	339
Dyskonto	393	202	354	105	1.514.531	836	32	605	8.979	1.095
Obieg	473	452	363	711	4.270.096	7.067	59	1.336	19.154	5.594
Obce fundusze	229	45	107	91	2.552.762	744	—	227	7.662	2.680
Stopa dyskontowa	5 1/2%	7%	6 1/2%	13%	11%	7%	10%	9%	6%	6%
Data bilansu	28/III	31/III	23/III	23/III	31/III	23/III	1/IV	23/III	7/III	31/III

Drożyzna.

Rosnąca w drugiej połowie ub. r. drożyzna poczyna cofać się głównie pod wpływem załamania się cen zboża w lutym i marcu. Poniższa tabelka ilustruje rozwój drożyzny na przełomie lat 1924/25 z zastrzeżeniem wzmiankowanym w „Wiadomościach Banku Polskiego“ str. 3 Nr. 17 z 1924 r. Poprzednia tabelka przedstawiała rozwój drożyzny na podstawie złotego indeksu cen hurtowych. Poniższa tabelka przedstawia drożyznę realną i nominalną, zależnie od tego, które waluty nie wykazują względnie wykazują odchylenia od równi złotej. Zatem n. p. austriacki wskaźnik cen hurtowych z powodu dewaluacji korony austriackiej posiada wysoki miernik i reprezentuje drożyznę nominalną, gdy wskaźnik polski wobec stabilizacji złotego na równi złotej jest wyrazem drożyzny realnej.

KRAJE:	X. 24.	XI. 24.	XII. 24.	I. 25.	Rozwój % od X. 24.—I. 25.
Stany Zjednocz. Amer. . .	152	153	157	160	5,2
Anglja	170	170	170	171	0,58
Holandja	161	161	160	—	— 0,62
Belgia	555	569	566	559	0,72
Francja	497	504	508	514	3,4
Danja	231	232	234	234	1,29
Norwegja.	273	276	279	279	2,19
Szwecja	162	162	163	164	1,2
Niemcy.	131	128	131	138	5,3
Szwajcarja	169	170	171	170	0,59
Austrja.	20.086	20.766	20.754	21.181	5,4
Czechosłowacja	1.020	1.031	1.045	—	2,4
Polska	116	117	118	120	3,4
Rosja	164	168	172	—	4,8

WPLYWY Z DANIN PUBLICZNYCH I MONOPOLÓW

za dwa miesiące (styczeń — luty) w latach 1922, 1923, 1924 i 1925.

WYSZCZEGÓLNIENIE	Wpływy za dwa miesiące (styczeń — luty)				Wpływy za dwa miesiące (styczeń — luty)		
	1922	1923	1924	1925	1922	1923	1924
	w z ł o t y c h				W odsetkach wpływów w tymże okresie 1925		
Daniny publiczne i monopole . .	42,941.300	25,670.420	91,258.018	203,846.512	21,1	12,6	44,8
Daniny publiczne	24,329.100	17,749.850	72,096.465	158,739.302	15,3	11,2	45,4
W tem ważniejsze pozycje:							
Podatki bezpośrednie zwyczajne . . .	3,381.410	4,559.830	13,274.300	48,442.894	7,0	9,4	27,4
Podatki pośrednie	6,046.100 ¹⁾	5,178.430 ¹⁾	8,560.396 ¹⁾	18,707.462	32,3	27,7	45,7
Cło przywozowe	4,688.270	4,263.010	13,328.697	57,430.842	8,2	7,4	23,2
Cło wywozowe	548.290	67.030	731.974	1,303.467	42,1	5,1	56,2
Oplaty stemplowe	3,588.620	3,681.550	6,454.928	18,005.607	19,9	20,4	35,8
Podatek majątkowy	6,076.410 ²⁾	—	29,746.170	14,849.030	40,9	—	200,3
Monopole ogółem	18,612.200	7,920.570	19,161.553	45,107.210	41,3	17,6	42,5

Zestawienie powyższe oparte jest na danych Departamentu Prezydjalnego Ministerstwa Skarbu.

¹⁾ Oprócz podatku od spirytusu.

²⁾ Nadzwyczajna danina państwowa.

Stosunek portfelu wekslowego do ogólnego obrotu.

Sprawozdanie Banku Rzeszy za rok 1924 podaje, iż we wszystkich oddziałach tegoż banku ogólny obrót za rok sprawozdawczy wynosił 526.028 milionów R. M. Jeżeli porówna się ten obrót z obrotem Banku Polskiego (str. 19 sprawozdania za rok 1924) i z portfelami wekslowymi — otrzyma się poniższe zestawienie:

Bank Polski (w milj. zł.)

Ogólny obrót za 8 miesięcy 1924 r.	Szacunkowy obrót za cały rok 1924	Portfel wekslowy na 31. XII. 1924 r.	Stosunek % portfelu wekslowego do ogóln. obrotu
37.571	56.356	256	0.45

Bank Rzeszy (w milj. RM)

Ogólny obrót w 1924 r.	Portfel wekslowy na 31. XII. 1924 r.	Stosunek % portfelu wekslowego do ogóln. obrotu
526.028	2.064	0.39

Zestawienie wykazuje, że wysokość portfelu wekslowego Banku Polskiego w stosunku do ogólnego obrotu wykazuje nadwyżkę w wysokości ponad $\frac{1}{6}$ w porównaniu ze stosunkiem procentowym Banku Rzeszy. Stąd daje się wyprowadzić wniosek, że polityka kredytowa Banku Polskiego powodowała się w odniesieniu do życia gospodarczego większym liberalizmem aniżeli Bank Rzeszy.

Oszczędność w Stanach Zjednoczonych Ameryki.

Według obliczenia z 1922 r. majątek Stanów Zjednoczonych wynosił ogółem 320 miliardów dolarów, to jest blisko 3 tysiące dolarów na głowę mieszkańca. W ciągu 1923 r. Ameryka oszczędziła około 10 miliardów dolarów, a w ciągu ubiegłego roku około 11 miliardów, zatem z początkiem r. b. majątek narodowy Ameryki przekroczył 340 miliardów dolarów względnie 3 tys. dol. na głowę mieszkańca. Oszczędzając ze swego przeciętnego dochodu rocznego w sumie 60 miliardów dolarów kwotę 11 miliardów dolarów, a więc około 18%, Ameryka zaprzecza cyframi dość rozpowszechnionej opinii o swej rozrzutności.

Z kwoty 11 milj. dol. 10 milj. zostało inwestowane w domach, fabrykach, drogach, automobilach i t. p., a przeszło 1 milj. umieszczony w pożyczkach zagranicznych (Wiadomości Banku Polskiego Nr. 4 z 1925 r.). Tempo wzrostu majątku amerykańskiego ilustruje porównanie z czystym dochodem innych krajów. Przed wojną czysty dochód Anglii wynosił około 2 milj. dol., Niemiec w przybliżeniu tę samą sumę, a Francji i Włoch razem wziętych również około 2 milj. dol. Biorąc pod uwagę wzrost poziomu cen około 60% ponad normę przedwojenną, oszczędność Ameryki przekracza czysty przedwojenny dochód wyżej wzmiankowanych czterech krajów. Współcześnie przewaga Ameryki wzrosła, ponieważ wymienione kraje sporą część swych dochodów wydają na odbudowę kraju lub spłatę odszkodowań wojennych, względnie zobowiązań wojennych wobec Ameryki.

W ciągu pierwszej ćwierci bież. wieku Ameryka wykazuje imponujący rozwój gospodarczy. Ludność wzrosła niespełna o połowę, a produkcja przemysłowa zwiększyła się $2\frac{1}{2}$ razy, produkcja górnicza 3 razy pomimo skrócenia dnia roboczego. Stowarzyszenia ubezpieczeń na życie inkasują tytułem wpłat asekuracyjnych 2,1 milj. to jest trzykrotnie więcej aniżeli 10 lat temu. Nowe emisje papierów wartościowych w 1924 r. wyniosły 5,6 milj. dol., t. j. o 1,3 milj. więcej aniżeli w każdym z poprzedzających lat. Towarzystwa budowlano-pożyczkowe w 1924 r. udzieliły pożyczek hipotecznych w sumie 1,3 milj., względnie 4 razy więcej niż w roku poprzednim. Banki związkowe wykazują w ub. r. wzrost wkładów terminowych o 1,2 milj. dol. Liczba depozytariuszy, posiadających wkłady we wszystkich bankach Stanów Zjednoczonych, wynosi dziesiątki milionów.